

Nytt fra Brussel

4-2006

NYHETSRETT FRA STAVANGER-REGIONENS EUROPAKONTOR

NORGE VELGER BORT FEIL EU-PROGRAMMER

EU vil gjerne ha Norge med i så mange EU-programmer som mulig.

Politisk betrakter de Norge som den nærmeste samarbeidspartner blant ikke-medlemmer. Vi betraktes også som bra prosjektpartner med gode prosjektideer.

Norsk deltagelse øker også størrelsen på programmet og minsker EUs bidrag i prosjektene.

I tillegg til dette sender Norge nasjonale eksperter som hjelper veldig godt til med prosjektstyring fra Brussel.

For Norge som utenfor-land, som ønsker å arbeide så aktivt og nære EU-landene som mulig, er deltagelse i programmene viktig - enda viktigere enn for medlemslandene. Vi er med i over 30 programmer hvorav de viktigste er innenfor utdanning og forskning.

Når det gjelder de vi ikke er med i, så er det spesielt to programmer som slår en i øynene:

Miljøprogrammet LIFE:

Gjennom LIFE-programmet har EU fra 1992 til 2004 brukt 1,36 milliarder euro på å finansiere 2478 prosjekter fra 40 land (inkl

Palestina, Tyrkia, Albania og Kroatia). Programmet skal hovedsakelig støtte miljøprosjekter og nye miljøteknologier fra teknologi til kommersielt produkt.

a) Danske firmaet Topsø Fuel Cell fikk 35 millioner kroner til et pilotprosjekt som skal bidra til smidigere kommersialisering av deres brenselcelleteknologi.

b) Silkeborg kommune fikk 14,5 millioner kroner til et prosjekt som skal forbedre teknologier som skal brukes i vannrensing

Fra 2007 kan miljøteknologidelen gå over til CIP-programmet. Den norske andelen ville ha vært 10 millioner kroner årlig.

Innovasjons og energiprogrammet CIP som starter 2007 og der signaler tyder på at norske myndigheter ikke vil være med:

Dette er EUs nye program som skal finansiere entreprenørskap og innovasjon (f.eks. utvikling av regionale mat og energiklynger), IKT/ e-governmentprosjekter og Intelligent Energy som er programmer innenfor energisparing og fornybar energi.

Norge følger EU i alt men her velger vi å ikke delta på programmer innenfor miljø, innovasjon og energi. Hva er bakgrunnen til dette og hva slags signal er dette? Det virker som at jo lenger fra departementene EU-samarbeidet er (bedrifter og regioner), desto vanskeligere er det å få gehør i korridorene i Oslo.

LILLE2004 – SPONSORER FORTSETTER I LILLE3000

I nytt fra Brussel 5:2004 skrev vi om sponsorene til Lille2004 og hvor fornøyde de var med deltagelsen. Sponsorene var såpass fornøyd med deltagelsen i kulturhovedstadprosjektet i Lille at de nå også er med i oppfølgingen Lille3000 som er prosjektet som skal garantere at effektene av suksessen fra 2004 blir varige. Den eneste som har falt fra er Region Nord-Pas de Calais som deltok i Lille2004, men som nå holder seg unna.

Sponsorene fra Lille2004 burde inviteres til Stavanger slik at de kan dele sine erfaringer med næringslivet i Rogaland – tar noen denne utfordringen? At Regionen Nord-Pas de Calais ikke deltar overrasker ikke. Samarbeidet knirket i 2004 og det er vanskelig å både være kulturhovedstad og samtidig involvere regionen nok. Dette er en utfordring for Stavanger2008.

Redaksjon: Pål Jacob Jacobsen
NY HJEMMESIDE: www.one-market.org

Tilrettelegging og distribusjon: In Media Markedskommunikasjon A/S

BLÅSKJELLKRISE I BELGIA

”Moules frites” – blåskjell med pommes frites – er nasjonalretten i Belgia og dette spiser man både privat, på restaurant og på den årlige jubileumsfesten til fotballaget. Totalt spiser belgierne over 70.000 tonn blåskjell i året (7 kg per innbygger) og de har tradisjonelt vært avhengig av de dyktige hollandske leverandørene fra Zeeland – dvs. rundt byen Yerseke (se også www.mosseldagyerseke.nl/ fra blåskjellfestivalen der)

Tradisjonelt har hollenderne bestemt kvalitet, pris, forpakning og sesong (juli til mars/april som er den perioden som de har egne skjell).

For utenlandske skjell har resten av året gitt noen åpninger selv om forbruket da tradisjonelt er lavt.

I de siste 5-10 årene har produksjonen i Zeeland sunket fra 100.000 tonn i de beste årene til bare 30.000 tonn for sesongen 2006/07 (estimat).

Belgierne vil imidlertid fortsatt ha sin ”Moules frites” og dette åpner opp for skjell fra Spania, Frankrike, Sverige, Danmark og Norge. Lavt volum fra hollenderne har også gitt bra priser – fra 0,75€ i storsekk fra Norge til 4,50€ for de fineste hollandske (under 45stk per kg) skjell i MAP-forpakning til grossist.

Mellom disse prisene ligger norske skjell – avhengig av kvalitet, leveransesikkerhet og kontakter i markedet. Ulempen vår har alltid vært avstanden til markedet og de krevende kvalitetskravene fra markedet.

Nå er det hollenderne som både har leveranse- og kvalitetsproblemer. Mens skjellene før kunne ha over 30% kjøttinnhold så har de nå knapt 20% og i tillegg så er det mye krabber i dem.

Belgierne er blitt trøtte av dette og i løpet av de siste 5 år har de fått i gang en egen blåskjellproduksjon (hengekultur 8 km ut fra kysten – delfinansiert fra EU). I år kommer de første fire belgiske tonnene ut på markedet og allerede i 2010 regner de med å ha en produksjon på 14.000 tonn.

Norsk blåskjellindustri har hatt en trang fødsel og til tross for at vi har den kvalitet som er nærmest skjellene fra Zeeland så har vi ikke helt lykkes på det belgiske markedet. 2006/2007 blir et veldig viktig år for den norske eksporten som bør være godt etablert på markedet før de belgiske skjellene kommer i 2010.

Belgiske skjell bli spennende å følge – men også norske skjell hadde fantastiske prognoser – og alger har man også utenfor den belgiske kysten.

EGET HUS FOR FORNYBAR ENERGI I BRUSSEL

I januar 2006 åpnet ”The Renewable Energy House” i Brussel.

Her samlet man 11 organisasjoner – innenfor sol, vind, biomasse, små kraftverk og geotermisk varme.

www.erec-renewables.org

Med støtte fra den belgiske prinsen Laurent som leder en stiftelse for fornybar bygg og rene teknologier fikk man også renovert et gammelt hus i EU-området. Huset er blitt 100% fornybart og er samtidig et utstillingsvindu for nye rene teknologier innenfor sol, biomasse og fornybar varming og kjøling.

Bak flere av de elleve organisasjonene står mange sterke aktører og f.eks. så har European Wind Energy Organisation 300 medlemmer fra hele verden – hvorav norske medlemmer som IFE, NTNU, Sintef, Nansen Center, konsulentfirmaet Windsimde og bransjeorganisasjonen NORWEA.

Kampen om oppmerksomheten i Brussel er stor og tradisjonelt har fornybar energi-bransjen hatt mye støtte både fra Europakommisjonen og Europaparlamentet. Europakommisjonens Grønnebok om en europeisk energipolitikk har løftet energi høyt opp på EUs agenda og timingen for Renewable house virker perfekt. Spesielt vellykket er det ettersom andre energisorter knapt kan kopiere dem – Atomkraftens Hus, Oljehuset eller kullpalasset er litt mindre selgende i Brussel i dag.

NORSK FLYKTINGERÅD ÅPNER KONTOR I BRUSSEL

Norsk Flyktningråd (NRC) har hittil ikke vært veldig synlige i Brussel, men dette vil de endre på. 5. oktober åpner de sitt nye kontor i Brussel og samme dag arrangerer de en åpen høring om Nord-Uganda i Europaparlamentet.

Som samarbeidspartner har de to Europaparlamentarikere – Luisa Morgantini fra Italia og Glenys Kinnock fra Storbritannia. Blant innleiderne finner man Jan Egeland som er vise generalsekretær i FN med ansvar for humanitære spørsmål og koordinering av nødhjelp.

EU-landene er store aktører på u-hjelp og krisehjelp. Totalt sett gir medlemslandene 50% av all hjelp

i verden. Total støtter de med over 30 milliarder € i året hvorav 6 milliarder € går via EU-budsjettet. Bare Nederland, Luxembourg, Sverige og Danmark når målsetningen om 0,7% av sin BNP, men målsetningen er at EU totalt skal nå 0,7% i løpet av 2015.

Norske aktører kan være med i ECHO som er EUs program for humanitær kortsiktig bistand. Den

langsiktige u-hjelpen er forbeholdt EU-landene, men her ryktes det om at et samarbeide med Norge kan komme.

EUs felles handelspolitikk, forskningspolitikk, felles utenriks- og sikkerhetspolitikk og EUs økende utfordring angående immigrasjon fra Afrika er alle områder som berører NRCs virksomhet.

Tidligere har vi skrevet om at norske NGO'er som ACTIS (rusmiddel) og Bellona (CO2-håndtering) er aktive i Europaparlamentet. At flyktningrådet nå også etablerer seg i Brussel og velger Europaparlamentet som sin åpningsarena viser hvor viktig det folkevalgte parlamentet har blitt – både som en del av EUs beslutningsprosess og som en arena der man tar opp felles utfordringer og problemer.

Men fortsatt har ingen norske politiske partier en observatør i sin partigruppe i EP – dette forundrer mange i Brussel.

UTVIDELSEN MOT ROMANIA OG BULGARIA BLIR DYR FOR NORGE – MEN VELDIG VIKTIG FOR EUROPA

1. januar 2007 blir Romania og Bulgaria medlemmer av EU og dermed også EØS.

Utvidelser mot land med svak økonomi koster mye penger og Norge må gjennom EØS-mekanismen være med å betale – som solidaritet, men også får å skape større markeder for Norge og de gamle medlemslandene.

Basert på samme beregningsmodell som ved utvidelsen i 2004 må Norge ut med ca 70 millioner kroner i året frem til 2009 da avtalene skal reforhandles – Norge er imidlertid ikke enig i at man bruker denne modellen og her kommer man til å gå noen forhandlingsrunder.

Handelen og kontakten med de nye medlemmene fra 2004 (f.eks. baltiske land, Polen, Tsjekkia og Ungarn) var relativ stor. Vi har stort studentutbytte, bra handel og i tillegg så har vi dratt veldig stor nytte av arbeidskraften fra disse landene.

Når det gjelder Bulgaria og Romania så er den økonomiske nytteverdien mindre tydelig. Verken innenfor handel, studentutbytte eller arbeidskraft har vi mye kontakt med landene, selv om turismen til Bulgaria har øket de siste årene.

Romania er stort og har økono-

misk vekst, men tradisjonelt så retter de seg mer mot sydlige Europa (beliggenhet og latinsk språk)

Denne utvidelsen er derfor viktig å se i et mye større perspektiv – som et ledd i å utvikle et stort europeisk marked bestående av stabile demokratier med regelverk som oss.

Våre politikere har her en stor politisk utfordring som jeg håper at de klarer. Bulgaria og Romania hører til Europa og en positiv utvikling i disse landene kommer oss alle europeer til gode.

ØKT TYSK VEISKATT KAN VÆRE SKJULT STATLIG STØTTE

Da den tyske veiskatten ble innført for et par år siden var det mange, inkl Nytt fra Brussel 3:2003, som sa at dette bare var starten.

Har man først innført et betalings-system så er det lett å øke avgiftene.

En økning krever ingen investering i infrastruktur, men bare en politisk enighet.

I Tyskland høyer de fra 01.01.2007 veiskatten med 9% til 0,13€ per kilometer som laste-

bilene kjører i landet.

Med skatten håper regjeringen å slå tre fluer i en smekk: Trafikkintensiteten, miljøproblemene fra lastebiltrafikken samt det tyske budsjettunderskuddet.

Overraskende og på grensen til det ulovlig er imidlertid at tyskerne samtidig senker den nasjonale

vektavgiften – dvs gir egne lastebiler en konkurransefordel.

At de samtidig også innfører et tilskudd til investeringer i miljøvennlige lastebiler i Tyskland er også konkurransevidene, men miljøargumentet veier nok mer positivt her.

Uansett så kan nok tyskerne forvente seg noen runder med Europakommisjonen og kanskje EU-domstolen om denne saken.

Strategi og aktivitetsrapport for Stavanger-regionens Europakontor finner man på
www.one-market.org

WWW.ONE-MARKET.org

Pål Jacob Jacobsen kommer til Rogaland:
6-8 november og
11-13 desember

Ta kontakt direkte med Randi Thorsen i Stavangerregionens Næringsutvikling om du ønsker møte eller foredrag.

E-post til Stavangerregionens Europakontor er som følger:
pal@onemarket.be

Redaksjonen avsluttet
25-09-2006

**TA KONTAKT -
SEND OSS MELDING I DAG
HVIS DU ØNSKER
"NYTT FRA BRUSSEL!"**

Til Stavanger-regionens Europakontor
ved Trygve Brekke c/o Forus Næringspark AS

Lagerveien 23 - 4033 Stavanger.

Telefon: 51 44 66 00 - Telefax: 51 44 66 01
eller gå inn på: www.nyttfrabrussel.net

Gratis abonnement på «Nytt fra Brussel», enten på e-mail eller i posten.
www.nyttfrabrussel.net

STAVANGER-REGIONENS EUROPAKONTOR:

Forus Næringspark AS ved Trygve Brekke - Lagerveien 23 - 4033 STAVANGER
Telefon: 51 44 66 00 - Telefax: 51 44 66 01

Ansvarlige for Stavanger-regionens Europakontor:
STAVANGER KOMMUNE, SANDNES KOMMUNE, ROGALAND FYLKESKOMMUNE, FORUS NÆRINGSPARK AS,
ROGALANDSFORSKNING, LYSE ENERGI, HAUGESUND KOMMUNE, KARMØY KOMMUNE, UNIVERSITETET I STAVANGER,
HØGSKOLEN STORD HAUGESUND

www.nyttfrabrussel.net